

Palmzondag - Passie van de Heer B

*Ach Heer, houd u niet ver van mij,
mijn steun, kom haastig om mij bij te staan.
(Ps 22,20)*

Van leven naar eucharistie

Niet zij die door geweld en tirannie de geschiedenis hebben getekend zijn onze grootste mannen, maar wel zij die een voorgevoel hadden van de meest authentieke betrachtingen der volkeren waarmee zij zich verbonden wisten. Meestal miskend, vervolgd en verworpen, putten zij kracht om vol te houden door het lot der armsten te delen. Pas na hun dood komt de geschiedenis ertoe in deze bestrijders van het geweld echte overwinnaars te zien.

Palmiturgie

Evangelie

Marcus 11,1-10

Toen Jezus en zijn leerlingen Jeruzalem naderden, in de richting van Betfage en Betanië op de olijfberg, zond Hij twee van zijn leerlingen uit met de opdracht: "Gaat naar het dorp daar vóór u, en bij uw binnenkomst is het eerste dat ge zult vinden een veulen dat vastgebonden staat en waarop nog nooit iemand gezeten heeft; maakt dat los en brengt het hier. En als iemand u de aanmerking maakt: Wat doet ge daar? antwoordt dan: De Heer heeft het nodig maar Hij stuurt het spoedig weer hier terug." Zij gingen weg en vonden een veulen vastgebonden aan een deur buiten op straat. Ze maakten het los, maar sommige mensen die daar in de buurt stonden riepen hun toe: "Wat doet ge daar, om zo maar dat veulen los te maken?" Ze antwoordden zoals Jezus hun had gezegd en de mensen lieten hen ongemoeid. Ze brachten het veulen bij Jezus, legden er hun mantels overheen en Hij ging erop zitten. Velen spreidden hun mantels op de weg uit, anderen groene takken die ze in het veld gehakt hadden. De mensen die Hem omstuwden, jubelden: "Hosanna; gezegend de Komende in de naam des Heren; geprezen het komende koninkrijk van onze vader David! Hosanna in den hoge!"

naar keuze

Evangelie

Johannes 12,12-16

In die tijd hoorde het talrijke volk dat naar het feest was gekomen: "Jezus komt naar Jeruzalem." Zij trokken takken van de palmbomen, gingen Hem tegemoet en riepen: "Hosanna, gezegend de Komende in de naam des Heren, de koning van Israël!" Jezus vond een ezeltje en ging erop zitten, zoals geschreven staat: Vrees niet, dochter van Sion. Zie, uw koning komt, gezeten op een ezelsveulen. Zijn leerlingen begrepen dit aanvankelijk niet; eerst na Jezus' verheerlijking herinnerden zij zich dat dit over Hem geschreven stond en dat men dit ter ere van Hem had gedaan.

Eucharistie

Eerste lezing

Jesaja 50,4-7

God de Heer heeft mij de gave van het woord geschonken: ik versta het de ontmoedigen moed in te spreken. Elke morgen spreekt Hij zijn woord, elke morgen richt Hij het woord tot mij en ik luister met volle overgave. God de Heer heeft tot mij gesproken en ik heb mij niet verzet, ik ben niet teruggedeinsd. Mijn rug bood ik aan wie mij sloegen, mijn wangen aan wie mij de baard uitrukten, en mijn gezicht heb ik niet afgewend van wie mij smaadden en mij bespuwden. God de Heer zal mij helpen: Daarom zal ik niet beschaamd staan en zal ik geen spier vertrekken. Ja, ik weet dat ik niet te schande zal worden.

Tweede lezing

Filippenzen 2,6-11

Hij, die bestond in goddelijke majesteit heeft zich niet willen vastklampen aan de gelijkheid met God. Hij heeft zichzelf ontledigd en het bestaan van een slaaf op zich genomen. Hij is aan de mensen gelijk geworden. En als mens verschenen heeft Hij zich vernederd door gehoorzaam te worden tot de dood, tot de dood aan het kruis. Daarom heeft God Hem hoog verheven en Hem de naam verleend die boven alle namen is. Opdat bij het noemen van zijn Naam zich iedere knie zou buigen in de hemel, op aarde en onder de aarde; en iedere tong zou belijden, tot eer van God de Vader: Jezus Christus is de Heer.

Over twee dagen was het feest van Pasen en van het ongedesemde brood. De hogepriesters en de schriftgeleerden zochten op welke manier zij Jezus door list zouden kunnen grijpen en Hem ter dood zouden kunnen brengen. Want ze dachten: "Niet op het feest; er mochten anders eens onlusten ontstaan onder het volk." Terwijl Jezus zich te Betanië bevond in het huis van Simon de Melaatse en daar aan tafel aanlag, kwam er een vrouw met een albasten vaasje echte, zeer dure nardusbalsem. Zij brak het vaasje stuk en goot de inhoud uit over zijn hoofd. Sommigen waren er verontwaardigd over en zeiden onder elkaar: "Waar is die verkwisting van de balsem nu voor nodig geweest? De balsem had voor meer dan driehonderd denaries verkocht kunnen worden ten bate van de armen." Toen zij tegen haar uitvoeren sprak Jezus: "Laat haar met rust. Waarom valt ge haar lastig? Het is toch goed werk dat zij aan Mij heeft gedaan. Armen hebt gij altijd in uw midden en gij kunt hun weldoen wanneer ge maar wilt; maar Mij hebt gij niet altijd. Zij heeft gedaan wat in haar macht was; zij heeft mijn lichaam op voorhand gezalfd met het oog op mijn begrafenis. Voorwaar, Ik zeg u: waar ook ter wereld de Blijde Boodschap verkondigd zal worden, zal tevens ter herinnering aan haar verhaald worden wat zij gedaan heeft." Hierop ging Judas Iskariot, een van de twaalf, naar de hogepriesters om Hem aan hen uit te leveren. Dezen waren blij toen ze dat hoorden en beloofden hem geld. Hij zocht naar een gunstige gelegenheid om Hem uit te leveren.

Op de eerste dag van het ongedesemde brood, de dag waarop men het paaslam slacht, zeiden zijn leerlingen tot Hem: "Waar wilt Gij dat wij voorbereidselen gaan treffen zodat Gij het paasmaal kunt houden?" Hij zond daarop twee van zijn leerlingen uit met de opdracht: "Gaat naar de stad en daar zult ge een man tegenkomen die een kruik water draagt; volgt hem en zegt aan de eigenaar van het huis waar hij binnengaat: De Meester laat vragen: Waar is de zaal voor Mij waar Ik met mijn leerlingen het paasmaal kan houden? Hij zal u dan een grote bovenzaal laten zien met rustbedden en van al het nodige voorzien; maakt daar alles voor ons klaar." De leerlingen vertrokken, gingen de stad binnen, vonden alles zoals Hij het hun gezegd had en maakten het paasmaal gereed. Toen de avond gevallen was kwam Hij met de twaalf. Terwijl zij aan tafel aanlagen en de maaltijd aan de gang was zei Jezus: "Voorwaar, Ik zeg u: een van u zal mij overleveren, een die met Mij eet." Droefheid maakte zich van hen meester en zij begonnen de een na de ander Hem te vragen: "Ik ben het toch niet?" Hij antwoordde hun: "Een van de twaalf, die met Mij in de schotel doopt. Wel gaat de Mensenzoon heen zoals van Hem geschreven staat, maar wee de mens door wie de Mensenzoon wordt overgeleverd! Het zou beter voor hem zijn als hij niet geboren was, die mens!" Onder de maaltijd nam Jezus brood, sprak de zegen uit, brak het en gaf het hun, met de woorden: "Neemt, dit is mijn lichaam." Daarna nam Hij de beker en na het spreken van het dankgebed reikte Hij hun die toe en zij dronken allen daaruit. En Hij sprak tot hen: "Dit is mijn bloed van het Verbond, dat vergoten wordt voor velen. Voorwaar, Ik zeg u: Ik zal niet meer drinken van wat de wijnstok voortbrengt tot op de dag waarop Ik het, nieuw zal drinken in het Koninkrijk van God." Nadat zij de lofzang gezongen hadden gingen zij naar de Olijfberg.

Toen sprak Jezus tot hen: "Allen zult gij ten val komen, want er staat geschreven: Ik zal de herder slaan en de schapen zullen verstrooid worden. Maar na mijn verrijzenis zal Ik u voorgaan naar Galilea." Toen zei Petrus: "Al komen allen ten val, ik zeker niet." Jezus

antwoordde hem: "Voorwaar, Ik zeg u: nog heden, nog deze nacht, voordat de haan tweemaal kraait zult juist gij Mij driemaal verloochenen." Maar met nog meer nadruk verzekerde Petrus: "Al moest ik met U sterven, in geen geval zal ik U verloochenen." In diezelfde geest spraken allen. Zij kwamen nu aan een landgoed dat Getsemane heette. Daar zei Hij tot zijn leerlingen: "Blijft hier zitten terwijl Ik bid." Hij nam Petrus, Jakobus en Johannes met zich mee en begon zich ontsteld en beangst te gevoelen. Hij sprak tot hen: "Ik ben bedroefd tot stervens toe. Blijft hier en waakt." Nadat Hij een weinig verder was gegaan wierp Hij zich ter aarde en bad dat dit uur, als het mogelijk was, aan Hem mocht voorbijgaan. "Abba, Vader," – zo bad Hij – "voor U is alles mogelijk; laat deze beker Mij voorbijgaan. Maar toch: niet wat Ik, maar wat Gij wilt." Toen ging Hij terug en vond hen in slaap; en Hij sprak tot Petrus: "Simon, slaapt ge? Ging het dan uw krachten te boven één uur te waken? Waakt en bidt dat gij niet op de bekoring ingaat. De geest is wel gewillig maar het vlees is zwak." Opnieuw verwijderde Hij zich en bad met dezelfde woorden. En teruggekomen vond Hij hen weer in slaap want hun oogleden waren zwaar; ze wisten niet wat ze Hem moesten antwoorden. Toen Hij voor de derde maal terugkwam sprak Hij tot hen: "Slaapt dan maar door en rust uit. Het is zover, het uur is gekomen; zie, de Mensenzoon wordt overgeleverd in de handen van de zondaars. Staat op, laten we gaan: mijn verrader is nabij." Hij was nog niet uitgesproken of daar kwam Judas, een van de twaalf, vergezeld van een bende met zwaarden en knuppels, gestuurd door de hogepriesters, schriftgeleerden en oudsten. Zijn verrader had een teken met hen afgesproken door te zeggen: "Die ik zal kussen Hij is het; grijpt Hem vast en voert Hem onder strenge bewaking weg." Hij ging recht op Jezus af en zei: "Rabbi!" En hij kuste Hem. Zij grepen Hem en maakten zich van Hem meester. Maar een van die erbij stonden trok zijn zwaard en sloeg met één houw de knecht van de hogepriester het oor af. Daarna richtte Jezus zich tot hen met de woorden: "Als tegen een rover zijt ge uitgetrokken met zwaarden en knuppels om Mij gevangen te nemen. Dagelijks gaf Ik onderricht bij u in de tempel en toch hebt ge Mij niet gegrepen. Maar zo moesten de Schriften in vervulling gaan." Toen lieten allen Hem in de steek en namen de vlucht. Toch ging een jongeman die een linnen doek om het blote lichaam had geslagen Hem achterna. Ze grepen hem, maar hij liet zijn kleed in de steek en vluchtte naakt weg. Men bracht Jezus naar de hogepriester, waar alle hogepriesters, oudsten en schriftgeleerden bijeenkwamen. Petrus volgde Hem op een afstand tot op de binnenplaats van het paleis van de hogepriester en nam plaats onder het dienstvolk om zich bij het vuur te warmen. De hogepriesters en het hele Sanhedrin zochten naar een getuigenis tegen Jezus om Hem ter dood te kunnen brengen, maar zij vonden er geen. Wel brachten velen valse getuigenissen tegen Hem in maar hun getuigenissen stemden niet overeen. Toen traden enige valse getuigen tegen Hem op die verklaarden: "Wij hebben Hem horen zeggen: Ik zal deze door mensenhanden gemaakte tempel afbreken en in drie dagen een andere opbouwen die niet door mensenhanden is gemaakt." Maar ook daaromtrent was hun getuigenis niet eensluidend. Toen stond de hogepriester in hun midden op en hij vroeg aan Jezus: "Geeft Ge in het geheel geen antwoord? Wat getuigen deze mensen tegen U?" Maar Jezus bleef zwijgen en gaf volstrekt geen antwoord. Daarop stelde de hogepriester Hem nog een vraag: "Zijt Gij de Christus, de Zoon van de Gezegende?" Jezus antwoordde: "Ja, dat ben Ik: en gij zult de Mensenzoon zien zitten aan de rechterhand van de Macht en komen met de wolken des hemels." Toen scheurde de hogepriester zijn gewaad en riep uit: "Waartoe hebben wij nog

getuigen nodig? Ge hebt de godslastering gehoord. Wat dunkt u?" Allen spraken het vonnis uit dat Hij de dood verdiende. Daarop begonnen sommigen Hem te bespuwen en, na zijn gelaat bedekt te hebben, Hem met de vuist te slaan terwijl ze zeiden: "Wees nu eens profeet!" Ook de knechten dienden Hem slagen toe. Terwijl Petrus zich beneden op de binnenplaats bevond kwam daar één van de dienstmeisjes van de hogepriester. Toen zij Petrus zag die zich zat te warmen, keek ze hem eens aan en zei: "Jij was ook bij Jezus de Nazarener." Maar hij ontkende het: "Ik weet niet, ik begrijp niet wat je bedoelt." En terwijl hij wegging naar het poortgebouw kraaide een haan. Maar toen het meisje hem daar opmerkte, verzekerde ze nog eens aan de omstanders: "Die is er ook een van." Hij ontkende het opnieuw. Even daarna zeiden de omstanders op hun beurt tot Petrus: "Waarachtig, jij bent er ook een van; je bent toch ook een Galileeër." Toen begon hij te vloeken en te zweren: "Ik ken die man niet waarover jullie het hebben." Onmiddellijk daarop kraaide een haan voor de tweede keer. Nu herinnerde Petrus zich hoe Jezus tot hem gezegd had: Voordat een haan tweemaal kraait, zult ge Mij driemaal verloochenen. En hij barstte in tranen uit.

In de vroege morgen kwamen zij tot een besluit: de hogepriesters met de oudsten en schriftgeleerden, heel het Sanhedrin. Zij boeiden Jezus, voerden Hem weg en leverden Hem uit aan Pilatus. Pilatus stelde Hem de vraag: "Zijt Gij de koning der Joden?" Hij antwoordde hem: "Gij zegt het." Toen de hogepriesters vele beschuldigingen tegen Hem inbrachten ondervroeg Pilatus Hem weer en zei: "Geeft Gij in het geheel geen antwoord? Zie eens wat voor beschuldigingen ze tegen U inbrengen." Maar Jezus gaf volstrekt geen antwoord meer, zodat Pilatus verbaasd was.

Nu was hij gewoon bij elk feest één gevangene vrij te laten, degene om wie zij vroegen. Er zat juist een zekere Barabbas gevangen onder de oproemakers; zij hadden bij het oproer een moord begaan. Het volk kwam opzetten en begon te vragen dat hij voor hen zou doen zoals altijd. Pilatus antwoordde daarop met de vraag: "Wilt ge dat ik de koning der Joden zal vrijlaten?" Hij zag wel in dat de hogepriesters Hem uit nijd overgeleverd hadden. Maar de hogepriesters hitsten het volk op te vragen dat hij toch liever Barabbas moest vrijlaten. Nu nam Pilatus weer het woord en vroeg hun: "Wat moet ik dan doen met Hem die gij de koning der Joden noemt?" Nu schreeuwden ze opnieuw: "Kruisig Hem!" Daarop vroeg Pilatus hun: "Wat voor kwaad heeft Hij dan gedaan?" Maar zij schreeuwden nog harder: "Kruisig Hem!" Omdat Pilatus het volk zijn zin wilde geven liet hij Barabbas vrij, maar Jezus liet hij geselen en gaf Hem over om gekruisigd te worden.

Nu brachten de soldaten Hem het paleis binnen, dat wil zeggen het pretorium, en riepen de hele afdeling bij elkaar. Ze hingen Hem een purperen kleed om, vlochten een doornenkroon en zetten Hem die op. Vervolgens gingen zij Hem het saluut brengen: "Gegroet, koning der Joden." Zij sloegen Hem met een rietstok op het hoofd, bespuwden Hem en brachten Hem hulde door op de knieën te vallen. Nadat zij hun spel met Hem gedreven hadden ontdeden zij Hem van het purperen kleed, trokken Hem zijn eigen kleren aan en voerden Hem weg om Hem te kruisigen. Zij vorderden een voorbijganger die van het veld kwam, Simon van Cyrene, de vader van Alexander en Rufus, tot het dragen van zijn kruis. Zo brachten ze Hem naar de plaats Golgota, wat vertaald wordt met schedelplaats. Daar boden ze Hem met mirre gekruide wijn aan, maar Hij weigerde. Nadat ze Hem gekruisigd hadden verdeelden ze zijn kleren en dobbelden om wat ieder krijgen zou. Het was het derde uur toen ze Hem kruisigden. Het

opschrift met de reden van zijn veroordeling luidde: De koning der Joden. Samen met Hem kruisigden ze ook twee rovers, de een rechts de ander links van Hem. Zo ging in vervulling dit Schriftwoord: Hij is onder de booswichten gerekend. Voorbijgangers hoonden Hem terwijl ze het hoofd schudden en zeiden: "Ha, Gij daar die de tempel afbreekt en in drie dagen weer opbouwt, kom van het kruis af en red U zelf." In dezelfde geest zeiden de hogepriesters en de schriftgeleerden spottend onder elkaar: "Anderen heeft Hij gered maar zichzelf kan Hij niet redden. Die Messias, die koning van Israël, laat Hem nu van het kruis afkomen; dan zullen we zien en geloven!" Zelfs die samen met Hem gekruisigd waren voegden Hem beschimpingen toe.

Vanaf het zesde uur viel er een duisternis over het hele land, tot aan het negende uur toe. En op het negende uur riep Jezus met luider stem: "Eloï, Eloï, lama sabaktani!" Dit is vertaald: Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten? Enkele omstanders die het hoorden zeiden: "Hoor, Hij roept Elia." Een van hen ging een spons halen, drenkte die in zure wijn, stak hem op een rietstok en bood Hem te drinken terwijl hij zei: "Laat me begaan! We willen eens zien of Elia Hem er af komt halen." Jezus slaakte een luide kreet en gaf de geest.

Toen scheurde het voorhangsel van de tempel van boven tot onder in tweeën. De honderdman die tegenover Hem post had gevat en zag dat Hij onder zulke omstandigheden de geest had gegeven riep uit: "Waarlijk, deze mens was een Zoon van God."

Er stonden ook vrouwen op een afstand toe te kijken; onder hen bevonden zich Maria Magdalena, Maria, de moeder van Jakobus de jongere en van Joses, en Salóme. Zij waren Hem in de tijd dat Hij in Galilea verbleef gevolgd om voor Hem te zorgen; verder nog vele andere vrouwen die met Hem naar Jeruzalem gekomen waren. Het was al avond geworden en het was Voorbereiding, dat wil zeggen de dag voor de sabbat. Jozef van Arimatéa, een vooraanstaand lid van de Hoge Raad, die zelf ook in de verwachting van het Rijk Gods leefde, waagde het daarom naar Pilatus te gaan en te vragen om het lichaam van Jezus. Pilatus stond er verwonderd over dat Hij reeds dood zou zijn; hij liet dan ook de honderdman roepen en vroeg hem of Hij al gestorven was. Nadat hij door de honderdman op de hoogte was gebracht stond hij welwillend het lijk aan Jozef af. Deze kocht een lijnwaad, nam Hem van het kruis en wikkelde Hem in het lijnwaad. Daarop legde hij Hem in een graf dat in de rots was uitgehouwen en rolde een steen voor de ingang ervan. Maria Magdalena en Maria de moeder van Joses zagen toe waar Hij werd neergelegd.

Van eucharistie naar leven

Christus' heilswerk beperkt zich niet tot een bepaalde plaats en tijd waarop Hij het voltrok. Mensen van alle tijden over heel de wereld doet Hij ervan leven. Alleen moeten zij nog luisterbereid leren leven in gewilde solidariteit met allen. Ieder echt lijden sluit zich aan bij het Lijden van Christus. Zo vervult iedere christen in navolging van zijn Meester de wil van de Vader en aanvaardt hij zijn Rijk dat komende is.